

Samdyrkning af afgrøder til konsum

Jesper Fog-Petersen

Innovationscenter
for Økologisk Landbrug

STØTTET AF
Fonden for **økologisk landbrug**

Samdyrkning er ikke en ny opfindelse!

Vi bruger det allerede i stor stil:

- Efterafgrøder
- Græsblandinger
- Hølsæd/foder

Dyrkningsforsøg med Blandsæd til Modenhed 1899—1908.

Ved Fr. Hansen.

Tabel 8. Oversigt over Svingningerne i Udbyttet.

Centner Kærne pr. Td. Ld. *Askov Sandmark.*

	Bl. 1 Byg	Bl. 2 Havre	Bl. 8 Blanding af Korn, Glænø-Ært og Vikker	Bl. 11 Glænø- Ært	Bl. 12 Heste- bønner	Bl. 13 Hestebøn- ner + Glænø- Ært
Højest Udbytte	17.8	18.8	25.8	35.7	22.0	33.0
Lavest Udbytte	6.5	7.2	12.7	11.4	6.0	8.4
Forhold mellem højest og lavest	100 : 37	100 : 38	100 : 50	100 : 32	100 : 26	100 : 25

Hvorfor er det aktuelt igen?

- Øgede udbytter ved ny tilgang
- Ressourceeffektivt
- Udjævner variation i dyrkningsfladen
- Mindre ukrudt
- Øget dyrkningssikkerhed
- Bedre kvalitet i salgsafgrøden
- Mere regenerativt

- Ny teknik – såning og sortering

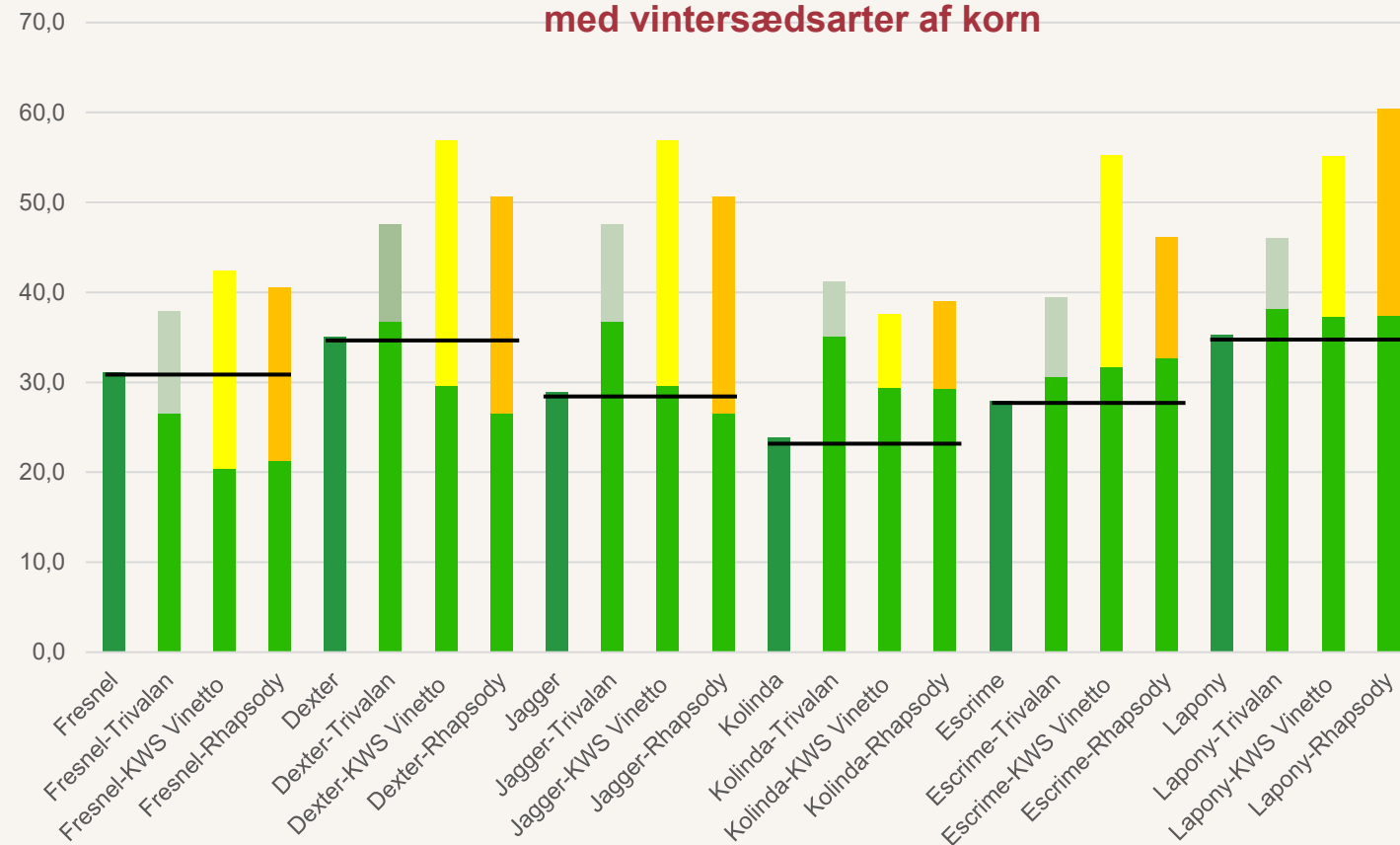

Væsentlig øgede udbytter hvis gjort korrekt

Udbytter ved samdyrkning

Ært	30,4 hkg	100
Ært - triticale:	43,3 hkg	142
Ært - rug:	50,7 hkg	167
Ært - havre:	47,9 hkg	158
Bedste sorter:		
Ært - rug:	56,9 hkg	187
Ært – havre:	60,4 hkg	199

Udbytte i vinterærter i hkg/ha i renbestand og i samdyrkning med vintersædsarter af korn

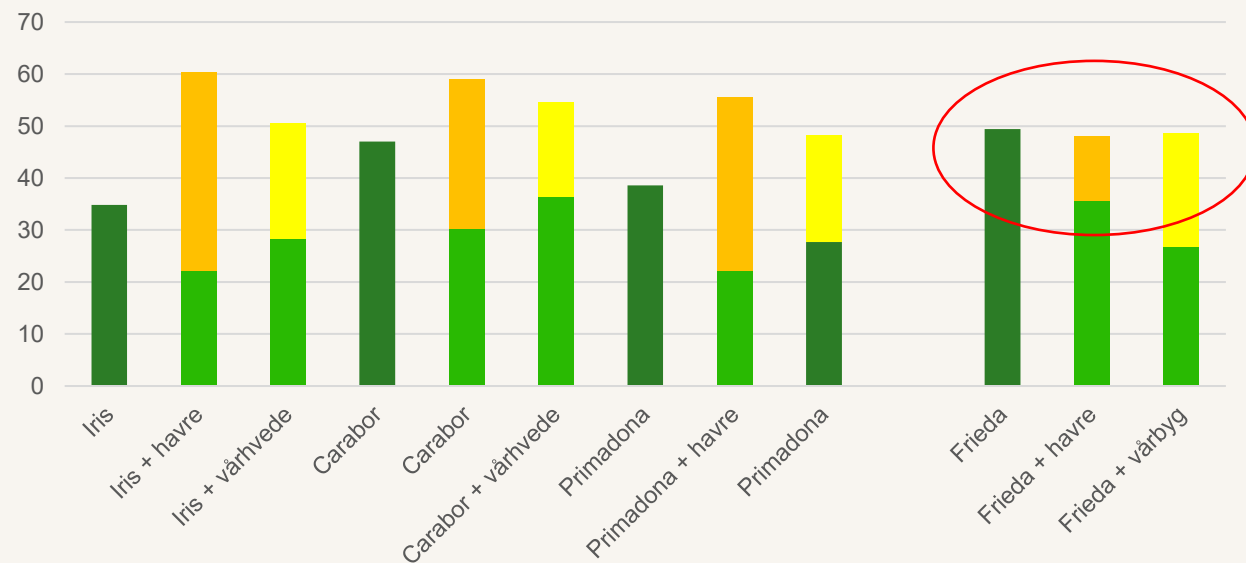

Figur 1: Oversigt over udbytter ved samdyrkning af vinterært og kornarter. Kilde: DIVERSify forsøg 2020

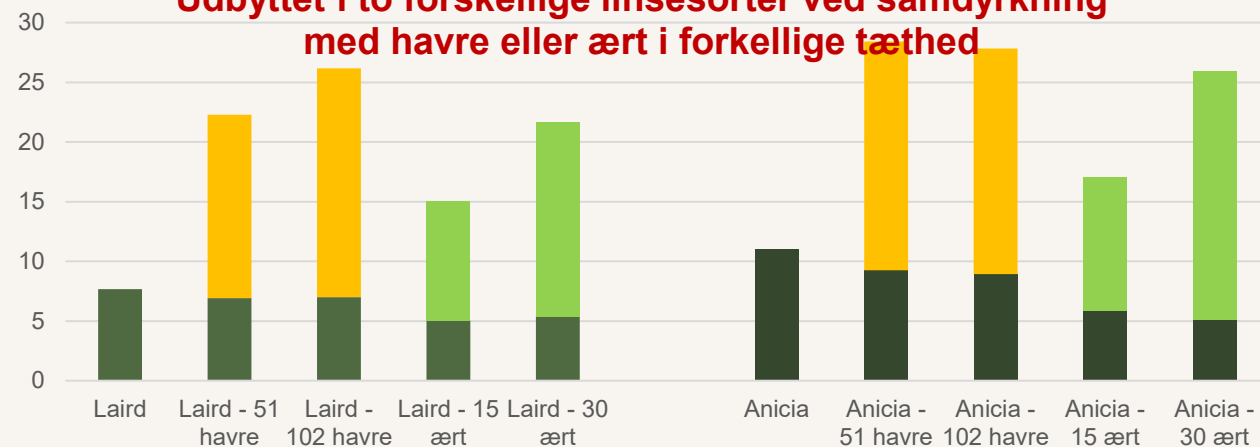
Udbytter ved samdyrkning

Smalbladet lupin	40,0 hkg	100
Smalbladet lupin - havre:	57,8 hkg	145
Smalbladet lupin - vårhvede:	50,7 hkg	127
Hvid lupin	49,7 hkg	100
Hvid lupin - havre:	48,4 hkg	97
Hvid lupin - vårhvede:	49,1 hkg	99
Linser	9,5 hkg	100
Linser - havre	26,1 hkg	273
Linser – ært	19,6 hkg	206

Udbytter i lupinsorter ved samdyrkning med to kornarter i hkg/ha.

Udbyttet i to forskellige linsesorter ved samdyrkning med havre eller ært i forskellige tæthed

Kilde Landsforsøgene 2020 og 2024

Innovationscenter
for Økologisk Landbrug

Synergi ved samdyrkning

- Kæmpe potentiale....

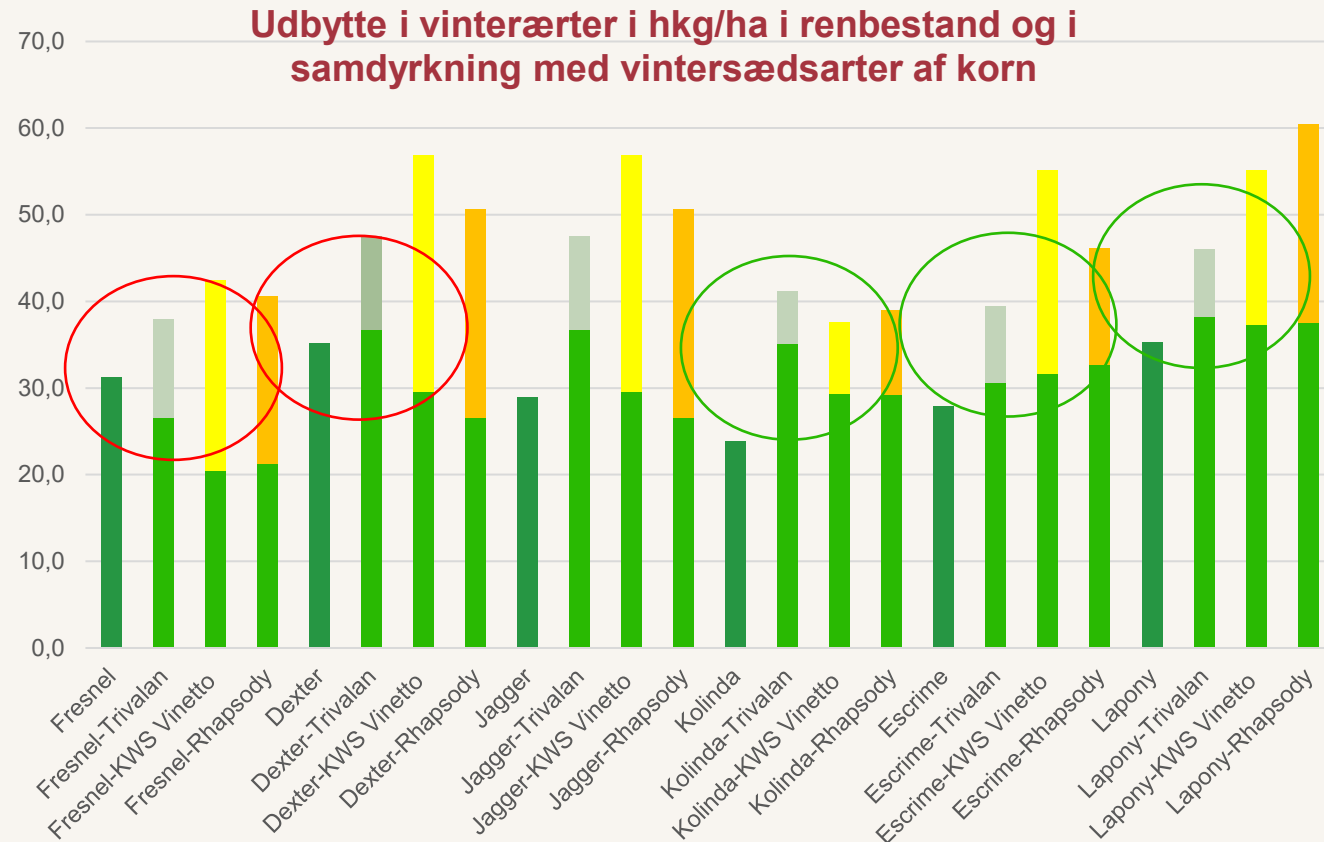
Proteinindhold i korn og TKV

Havre renbestand	10,1% prot.
Havre med bedste 5 ærtesorter	10,7-12,3%
Havre renbestand	TKV 49,1
Havre med bedste 5 ærtesorter	TKV 52,6-55,2
Havre med bedste hestebønnesorter	TKV 55,9-56,3
Rug - renbestand	8% prot.
Rug med 4 bedste ærtesorter	8,6-9,6%

-Helt uden N-tilførsel

Innovationscenter
for Økologisk Landbrug

Øget protein i vårhvede ved samdyrkning

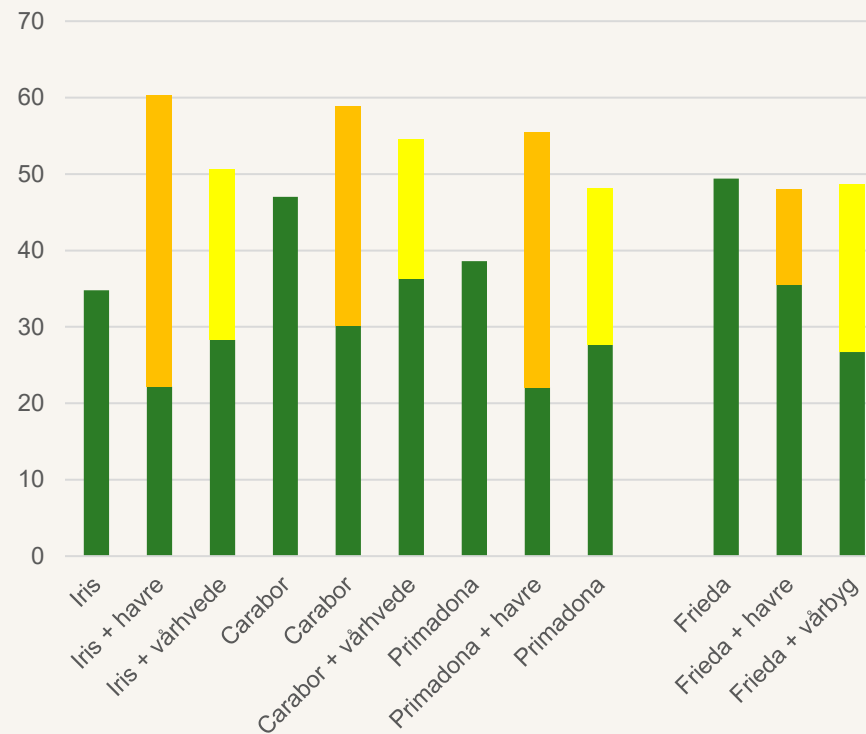
Protein i vårhvede – 5 forsøg 2019-2020

Vårhvede renbestand 11,0%

Vårhvede – smalbladet lupin 13,4%

Stigning på 22% protein – godt til brødhvede

Udbytter i lupinsorter ved samdyrkning med to kornarter i hkg/ha.

Ny og gammel teknologi gør det lettere....

- Såmaskine med flere såkasser og såskær i forskellige dybder
- Ny billigere foto- og størrelsessortering
- Øget kendskab til forskellige sorteringsteknikker
- Øget konkurrence

VIGTIGST.... Mere erfaring og øvelse

Til foder er det mest optimalt ikke at adskille det samdyrkede..

Samdyrkning fremover

- **Kæmpe potentiale for konsumafgrøder**
- **Vigtigt for alle med bælgssæd**
- **Lettere og billigere at sortere**
- **Tagger ind i den regenerative dagsorden**
- **Der er meget vi kan blive klogere på**

